

Terhességi anaemia a várandósgondozásban

Dr Bánszki László, Dr. Kolozsvári László, Sikesdi Laura,
Dr Takács Zoltán, Dr. Simon Ildikó

Debreceni Egyetem Népegészségügyi Kar Családorvosi
és Foglalkozás-egészségügyi Tanszék

SzSzBmK Nyíregyháza Jósa András Oktatókórház
Szülészeti-Nőgyógyászati Osztály

Prevalencia és epidemiológia.

A **reproduktív** korú nők 30 százaléka anaemias.

A WHO adatai szerint ez a **várandósok** több mint 40 %-át érinti világszerte.

Definíció

Vérszegénységről azokban az esetekben beszélünk, amikor a **teljes keringő vvt tömeg** kóros mértékben csökkent.

A WHO és ACOG definíciója a várandósokban a következő:

- ▶ I. trimeszter: **HgB: <11 g/dl, Htk <33%**
- ▶ II. trimeszter: **HgB: <10,5 g/dl, Htk <31%**
- ▶ III. trimeszter: **HgB: <11 g/dl, Htk <33%**

Etiológia

A **fiziológiás** és **vashiányos** anaemia a két leggyakoribb entitás. Ennek ellenére a többi ok felderítésére is sor kell kerülnie.

Fiziológiás (haemodilutios) **enyhe anaemiaként** manifesztálódik (**10 és 11 g/dl HgB** közötti értékkel)

A **Hgb és Htk értékek alapján nem lehet elkülöníteni az egyéb anaemia fajtáktól.** (MCV 80-as szabály)

Vashiányos anaemia:

A **vasszükséglet** drámaian nő a **vérvolumen növekedésével** egyidejűleg.

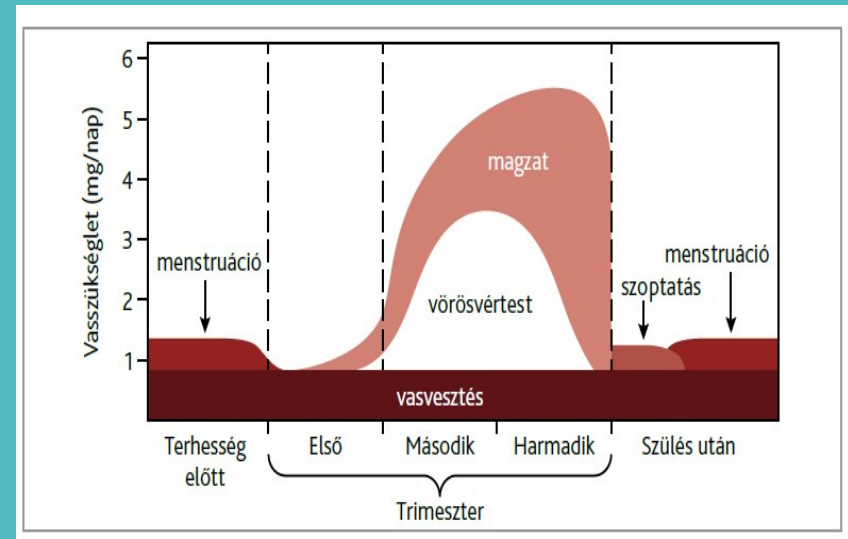
I. trimeszter **1-2 mg/nap**

II. Trimeszter **4-5 mg /nap**

III. trimeszter: **6 mg/ nap** a szükséglet

A **szülés** átlagosan **250 mg** vasveszteséggel jár együtt

Szociális faktorok és táplálkozási szokások is szerepet játszhatnak.

Az anaemia diagnosztikája.

- ▶ Az ún. hígulósos anaemia **kizárásos diagnózis**.
- ▶ **Vashiányos anaemia**: minden várandóst **szűrő** jelleggel ki kell vizsgálni mivel ez a **leggyakoribb**.
- ▶ A leggyakrabban a **ferritin-szint egyedül elegendő** a vasraktárak állapotának felmérésére.
- ▶ **<30 mikrog/L alatt beszélünk vas deficienciáról**
- ▶ **30< feletti érték jelzi a feltöltött vasraktárakat**
- ▶ A vörösvérsejtek átlagos térfogata (**MCV**) mutatja a microcyter vagy megaloblastos jelleget.
- ▶ Várandósoknál is része a diagnosztikának a **perifériás vérkenet**, csontvelőbiopsziára ritkán kerül sor

A terhességi anaemiák felismerésének jelentősége

- ▶ Teljes vérkép először a 12-14. ,majd a 24-28. héten.
- ▶ A vashiány korrekciója a **III. trimeszter előtt ideális**, mivel a **vas-dependens neurogenézis** ekkor és a korai újszülöttkorban a legintenzívebb
- ▶ Anyai anaemia összefüggésbe hozható az emelkedett **tranzfúzió** igényvel **perinatalis sepsissel, koraszüléssel**.
- ▶ **Nagyságrendileg 3x-os a koraszülés és magzati retardáció** kockázata ha az I. trimeszterben kezdődik.
- ▶ Vashiányos anaemiában emelkedik a **újszülöttkori halálozás kockázata**.
- ▶ Az újszülöttkori vashiány **neurokognitív diszfunkcióhoz** vezethet a késői serdülőkorban.

Terhességi anaemiák

A vashiány megelőzése

Minden terhes vaspótlásban részesül

Ha a Ferritin szint **80 mikrogramm/L felett van** vaspótlás nem szükséges.

Egy **55 kg-os** nőnek összesen **1g** pótlásban kell részesülnie ebből
300-350 mg a **magzati oldal**
500 mg a **haemodilutio** kompenzálására továbbá
250 mg a **szülés** kapcsán hasznosul.

Kezelés

Per os és iv út is **hatékony**, mindkettőnek vannak **előnyei és hátrányai** is.

Egy 2018-as metaanalízis szerint az **IV út hatékonyabb és jobban tolerált** volt a per ossal szemben. Hamarabb el lehetett vele érni a kívánt haemoglobin **célértéket**.

Per os vas: **biztonságos, olcsó** és **bármely trimeszterben** adható.

Dózis: az ajánlott **60- tól 200 mg-ig** terjed, elemi vas naponta.

Az UpToDate szerzői javasolják hogy a készítményeket **másnaponta adagolják** mivel így a **felszívódás** **gastrointestinalis mh. gyakorisága**.

C vitaminnal ↑ **Kávé és a tea** ↓ a felszívódást.

A kezelés hatékonysága **2 hét elteltével** mérhető le.

Parenterális terápiák (Ferinject-vas(III)-karboxymaltóz)

I. trimeszterben nem javasolt a használata.

II.-III. trimeszterben történő használata **biztonságos és hatékony**.

Teljes mértékben képes a hiány gyors korrigálására.

Súlyos vashiányos anaemiában alkalmazandó (8től -10 g/dl ig)

I. táblázat: A vasszükséglet meghatározása

Hb g/dl	Beteg testtömege			
	mmol/l	35 kg alatt	35 kg – < 70 kg	70 kg és e felett
< 10	< 6,2	500 mg	1500 mg	2000 mg
10 – < 14	6,2 – < 8,7	500 mg	1000 mg	1500 mg
≥ 14	≥ 8,7	500 mg	500 mg	500 mg

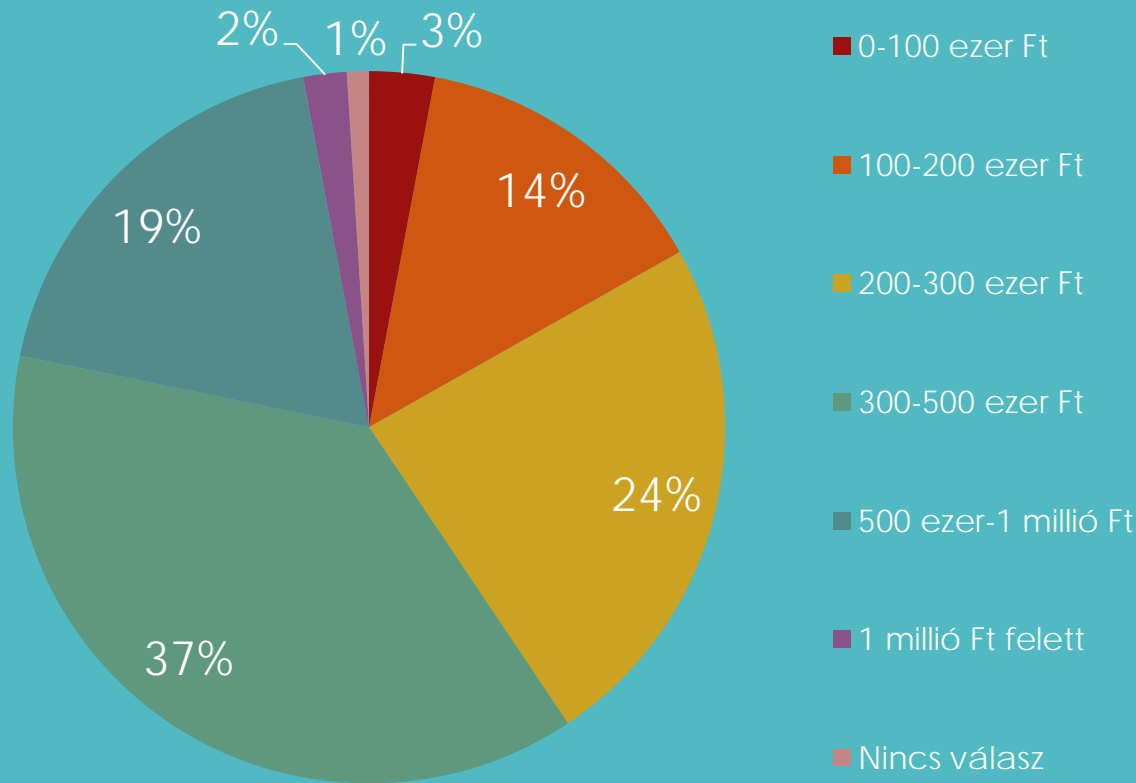
Az egyszeri Ferinject-dózis nem haladhatja meg a következő értékeket:

- 15 mg vas/ttkg (intravénás injekció), illetve 20 mg vas/ttkg (intravénás infúzió)
- 1000 mg vas (20 ml Ferinject)

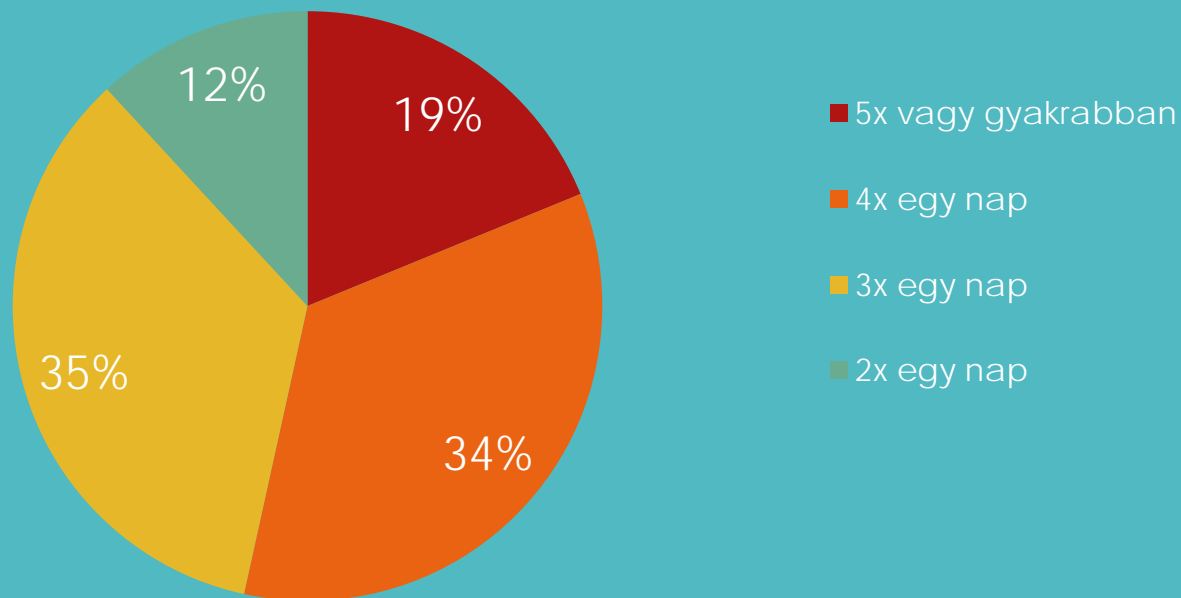
Az ajánlott maximális kumulatív Ferinject-dózis heti 1000 mg vas (20 ml Ferinject).

Kutatási eredményeink

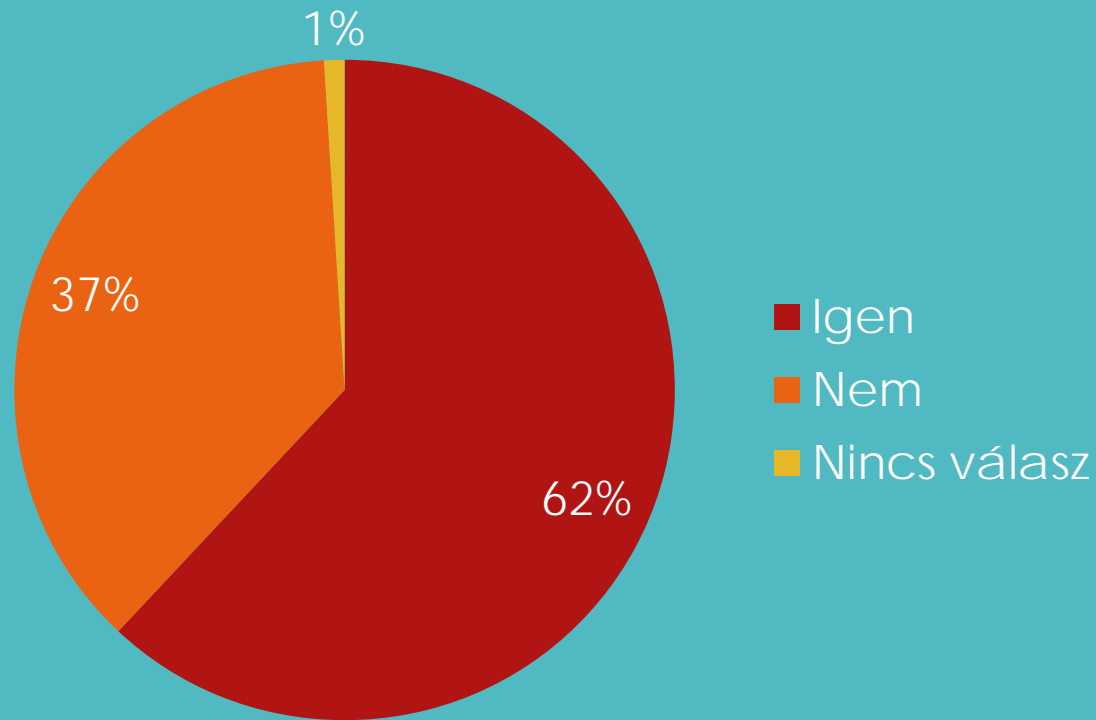
Az alacsony bevételeű háztartásokban élő nők többsége esetében diagnosztizáltak vérszegénységet

- ▶ A napi 3 étkezésnél ritkábban étkező nők esetében gyakori a vérszegénység.

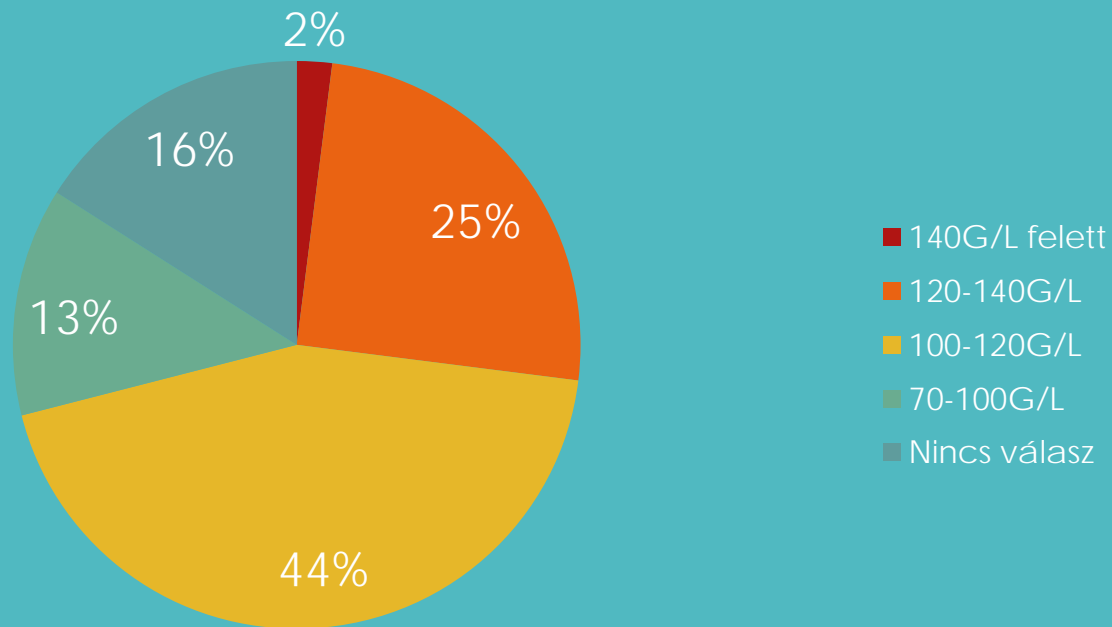

- ▶ Kisebbségi arányban szednek a megkérdezett várandós nők vaspótló készítményt, mint ahányuknál ez indokolt lenne.

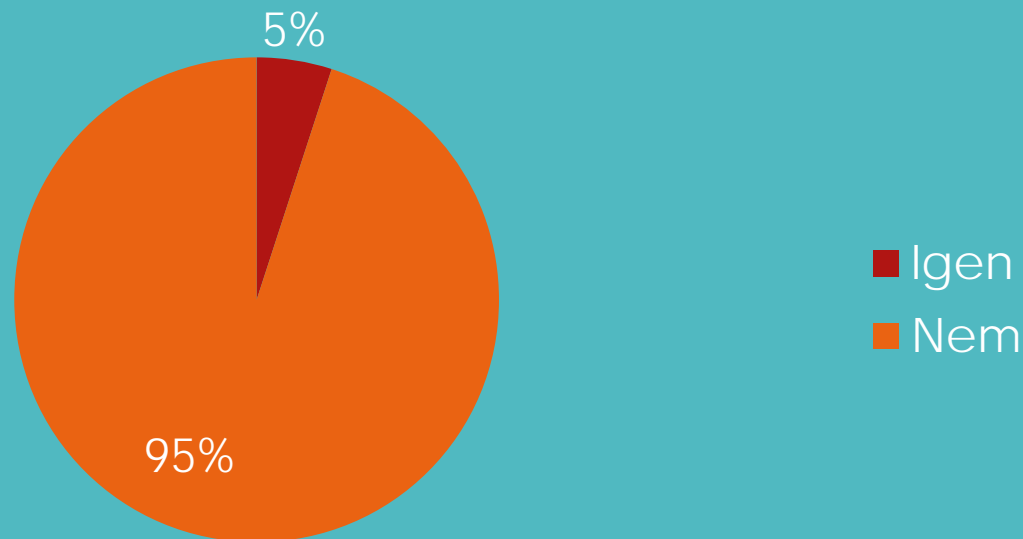
A megkérdezett nők többségénél kimutatták a vérszegénységet a terhesség beálltát követően.

Legutóbbi laborvizsgálaton vett vér HBG eredménye

- ▶ A vérszegénységgel diagnosztizált várandós nőknek csak kis százaléka esetében vezethető vissza az állapot valamilyen vérképzőrendszeri alapbetegsége.

- ▶ **Van-e valamilyen vérképzőrendszeri megbetegedése?**

Összefoglalás

- ▶ Első találkozáskor érdemes egy **ferritinszintet nézni**
- ▶ **30 ug/ml alatt egyértelmű vashiány**, 30 felett valamilyen más eredetű anaemiáról lehet szó.
- ▶ Amennyiben az anaemia **haemodilutio vagy szülést követő vérvesztés** következménye néhány héten belül helyreáll az eredeti állapot.
- ▶ **Javasoljuk a vaspótlás folytatását** szülést követően is a vasraktárak feltöltése céljából.
- ▶ Összegzésül elmondható, hogy a cél a vaspótlás szempontjából is közös mind a családorvosok, mind a szülész-nőgyógyászok mind a védőnők részéről. Tapasztalataink szerint, az időben megkezdett vaspótlás pozitív hatással a terhesség kimenetelét tekintve.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!